

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.115/2020/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szabó és Zeller Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Bajnai Gábor ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Takács János ügyvéd (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei és egyéb munkabér követelés tárgyában indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 57.M.1632/2018/34. számú ítéletével szemben a felperes által 35. sorszámon benyújtott fellebbezés, illetve az alperes által 3. sorszámon benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán meghozta az alábbi

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a felmondással összefüggő rendelkezését helybenhagyja, a prémiummal összefüggő részében hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot ebben a körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi a felperest, hogy a NAV külön felhívására fizessen meg 578.290 (ötszázhetvennyolcezer-kettőszázkilencven) forint fellebbezési részilletéket az állam javára, illetve kötelezi az alperest, hogy a NAV külön felhívására fizessen meg 8.000 (nyolcezer) forint fellebbezési részilletéket az állam javára.

A másodfokú bíróság az ítélet hatályon kívül helyezett része tekintetében a felek másodfokú költségét 15.000 (tizenötezer) forintban, a fellebbezési illeték összegét 46.070 (negyvenhatezer-hetven) forintban állapítja meg.

A részítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az általa megállapított tényállás

- [1] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2020. február 6. napján hozott 57.M.1632/2018/34. számú ítéletével elutasította a keresetet, melyben a felperes a munkáltatói felmondás jogellenességéhez kapcsolódó jogkövetkezmények alkalmazását, illetve teljesítményértékelésen alapuló járandóság (prémium/bónusz) megfizetését kérte.
- [2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2006. április 1-től állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperessel, utolsó munkaköre alapján területi vezetőként. A felperes munkaköri kötelezettségeit illetően az elsőfokú bíróság irányadónak tekintette a 2009. március 9-én kelt munkaköri leírásban foglaltakat.
- [3] Az alperes 2018. decemberében egy formanyomtatványon megfogalmazott kérdések alapján kért nyilatkozatot a középvezetői és magasabb beosztásban lévő munkavállalóktól az összeférhetetlenség

kérdésében. A nyomtatványon a felperes a munkaviszonya melletti további jogviszonyairól, társasági részesedéseiről azt közölte, hogy ügyvezetője a ... Kft.-nek. A felperes a tagsággal, társasági részesedéssel kapcsolatos kérdésre nem közölt adatot.

- [4] Az alperes 2018. március 26-án felmondással szüntette meg a felperes munkaviszonyát. A felmondás indokolása azt tartalmazta, hogy a felperes a munkáltató jogos gazdasági érdekeit veszélyeztető magatartást tanúsított, amikor nem jelentette be megfelelően valamennyi olyan érdekeltiségét (közvetlen részesedését), amely az alperessel azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet is végez, vagy az alperessel rendszeres gazdasági kapcsolatban áll. A felperes a nyomtatványon nem közölte, hogy az alperessel azonos vagy hasonló tevékenységet is végző ... Kft.-nél nem csupán ügyvezető, hanem közvetlen részesedése is van.
- [5] A felmondás második indokként azt tartalmazta, hogy a felperesnek területi vezetőként feladata volt a beosztottak folyamatos ellenőrzése, a velük történő együttműködés, az üzletek látogatása és a kapcsolattartás a partnerekkel. A felperes ebben a körben a munkáját nem teljesítette megfelelően. A területi munka, azaz „store check” a 2017. évi egyéni céljai között is szerepelt, amelyet szintén nem teljesített már az előző évben sem megfelelően, ennek során az üzletek látogatását, a képviselő munka támogatását nem végezte elfogadhatóan. A felmondás tartalmazta azt is, hogy mindkét magatartás bizalomvesztést eredményezett a munkáltató oldalán.
- [6] Az elsőfokú bíróság a felmondás első indokát illetően megállapította, hogy a felperes 2018. január 9-én kitöltötte és leadta, K. Á. ügyvezetőnek a munkáltatói jogkör gyakorlójának az összeférhetlenségre vonatkozó nyilatkozatát, melyben bejelentette, hogy a ... Kft. tagja.
- [7] Annak értékelésekor, hogy nyilatkozatával a felperes megsértette, illetve veszélyeztette-e az alperes jogos gazdasági érdekeit az elsőfokú bíróság a munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások: a versenytilalmi megállapodásra és a tanulmányi szerződésre vonatkozó munkajogi szabályok értelmezéséről szóló 1/2019. (V. 20.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK vélemény) jogos gazdasági érdek sérelmére vonatkozó részét alkalmazhatónak találta. Az alapján megállapította, a felperes a nyilatkozatával nem valósította meg az alperes jogos gazdasági érdekének sérelmét, veszélyeztetését. A felperes gazdasági társasága a ... Kft. ugyanis ingatlanok vásárlásával, bérbeadásával és forgalmazásával foglalkozott, az alperesi gazdasági társaság fő tevékenysége pedig a gyümölcsle gyártása. Ez a két tevékenység azonban egyáltalán nem hasonlít, a piacon egymással nem konkurálnak.
- [8] Nem találta bizonyítottnak az elsőfokú bíróság, hogy az alperes működésére középvezetőként a felperesnek rá kellett látnia, illetve beszámolókból tudnia kellett arról, hogy átfedés van a saját cége és az alperes tevékenysége között. A felperes a gyümölcsle értékesítés területén tevékenykedett, ezért nem volt jelentősége, hogy bármilyen felszínes információk alapján tudhatott-e az alperes egyéb más tevékenységéről és ennek kapcsán a saját cégét érintő versenyhelyzetről. Emiatt a felperes helytállóan gondolta azt, hogy sem neki, sem a házastársának nincs részesedése olyan gazdasági társaságban, amely az alpereséhez hasonló vagy azzal megegyező tevékenységet is végez. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezért nem volt felróható a felperes terhére, hogy „nem a valóságnak megfelelően nyilatkozott a munkáltató felhívására”. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felmondás első indokát illetően azt állapította meg, hogy az nem valós és nem okszerű.
- [9] A felmondás második indokát az elsőfokú bíróság kellően világosnak találta, mivel abból álláspontja szerint a felperes is tudta, hogy milyen magatartást ró a terhére az alperes. Az

indokolásból megállapítható volt, hogy mi az a munkafolyamat, amit a felperes nem végzett jól. Egyéb konkrét adatok közlésére, számszerűsítésére az alperesnek nem volt kötelezettsége.

- [10] Az elsőfokú bíróság irányadónak tekintette a felperes munkaköri leírását, amely tartalmazta, hogy a területi képviselők munkájának irányítása, ellenőrzése, támogatása az úgynevezett „coaching” és „feedback” a munkaköri feladatai részét képezték. Figyelembe vette K. Á. ügyvezető perbeli nyilatkozatát, továbbá Sz. J. és M. G. tanúk vallomását, akik egybehangzóan adták elő, hogy a területi vezetők alapfeladataihoz tartozott a területi képviselők látogatása. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felmondásban az alperes az alapfeladatok nem megfelelő teljesítését róta a felperes terhére. A felperes nem az alperes által elvárt módon látta el ezt a feladatát, annak ellenére, hogy az alperes kiemelt hangsúlyt helyez a területi képviselők közvetlen támogatására, ellenőrzésére. Az elvárásokkal szemben a felperesnek volt olyan beosztottja, akit - a tanúvallomás szerint - öt év alatt mindössze háromszor látogatott meg személyesen.
- [11] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a felmondás második indokát és ehhez kapcsolódóan a bizalomvesztést valósnak, okszerűnek és kellően világosnak találta. Tekintettel arra, hogy a felmondás akár egyetlen indoka is megalapozhatja az intézkedés jogszerűségét, az alperesi felmondás a beosztottak látogatására vonatkozó feladat elmulasztása és az ezen alapuló bizalomvesztés okán jogszerűnek minősült, a jogellenesség jogkövetkezményeinek alkalmazására nem volt lehetőség. H. B., a felperes házastársának tanúkénti meghallgatása pedig azért nem volt szükséges, mert a társaság működésével kapcsolatban a perben rendelkezésre álló adatok alapján érdemi döntést lehetett hozni.
- [12] A prémiummal kapcsolatban az elsőfokú bíróság a felperes nyilatkozatait és kereseti kérelmét ellentmondásosnak találta azzal összefüggésben, hogy a felperes az igényt prémium vagy bónusz címen érvényesíti, illetve mit tekint az igényérvényesítés alapját képező releváns munkáltatói szabályzatnak.
- [13] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy 2018. március 26-ig, vagyis a jogviszony felmondással történő megszüntetéséig a felperes teljesítményének kiértékelésére nem került sor. A keresetben érvényesített igény tekintetében nem találta relevánsnak a felperes munkaszerződésében rögzített prémiumra vonatkozó rendelkezést, mivel az alperes nem az abban foglaltaknak megfelelően járt el, amikor teljesítmény célkitűzést tett és a célokat negyedévente értékelte, illetve előlegeket fizetett a munkavállalók - köztük a felperes - részére.
- [14] A perben meghallgatott tanúk egybehangzóan nyilatkoztak arra, hogy a teljesítményértékelési szabályzat (a továbbiakban: TÉR szabályzat) alapján történt a teljesítmény juttatás elbírálása, ezért az elsőfokú bíróság e szabályzat rendelkezéseit tekintette irányadónak a kereseti követelés elbírálásakor. A szabályzat tartalmazta, hogy nem jogosult bónusz kifizetésre, akinek a munkaviszonya megszüntetésre kerül. Az alperes ennek megfelelően járt el, mert 2017. évre volt teljesítménykiírás, azt kiértékelte, azonban végleges kiértékelésre és kifizetésre már a munkaviszony megszüntetésére tekintettel nem került sor. A kiértékelések rendszerint a következő év tavaszán történtek, ebben az időpontban azonban az alperes már megszüntette a felperes munkaviszonyát.
- [15] Az elsőfokú bíróság nem találta relevánsnak a felperes korábbi felettesének, Barna Jánosnak a felperes 2017. évi teljesítményével kapcsolatos megállapításait, ezért mellőzte a tanú meghallgatását. A tanú a jogviszony megszüntetésekor már nem állt munkaviszonyban az

alperessel, ezen kívül nem volt jogosult a bónusz kifizetéséről dönteni, arra csak javaslatot tehetett. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a „prémium” iránti kereseti kérelmet is elutasította.

A felperes fellebbezése

- [16] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjára hivatkozva kérte a tényállás eltérő minősítését a lefolytatott bizonyítás alapján, illetve módosított tényállás megállapítását és erre alapítva a keresetnek helyt adó érdemi döntés meghozatalát. Másodlagosan a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján kérte a megállapított tényekből eltérő jogi következtetések levonásával, a tények eltérő minősítésével, a keresetnek helyt adó érdemi döntés meghozatalát az elsőfokú ítélet megváltoztatásával és szükség esetén a bizonyítás kiegészítésével. B. J. tanúkenti meghallgatásával kérte kiegészíteni a bizonyítást, illetve idokolt esetben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésével kérte az elsőfokú bíróság utasítását az eljárás folytatására és a mellőzött bizonyítás lefolytatására.
- [17] Fenntartava az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait, az elsőfokú ítélet indokolását a felmondás második és harmadik pontját illetően vitatta. Továbbra is akként érvelt, hogy az MK 95. számú állásfoglalásból következően az „ebben a körben a munkáját nem teljesítette megfelelően” megszövegezés nem tekinthető kellően világosnak. Ez a kijelentés nem alkalmas bizonyítás lefolytatására és olyan konkrétumok megállapítására, amiből a munkavállaló számára világos, hogy miért került sor a munkaviszonya megszüntetésére.
- [18] Álláspontja szerint a munkaszerződéséből és a munkaköri leírásából sem következett, hogy az üzleteket az alperes által meghatározott mennyiségi, vagy minőségi mutatók szerint kell látogatnia. Ilyen konkrét elvárásokat az alperes nem közölt. A felperes a kétszeres értékelés tilalmára is hivatkozott. A nem megfelelő teljesítést az alperes a 2017. évi egyéni célokra alapozta, azonban erre az időszakra megtagadta a prémium kifizetését, vagyis alkalmazott szakciót. Ezért ugyanazon magatartás miatt a jogviszony megszüntetése már a kétszeres értékelés tilalmát sértette. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a felmondás második és harmadik pontjának értékelése körében téves, okszerűtlen és iratellenes megállapításokat tett, ezért nem megalapozottan állapította meg a felmondás jogszerűségét. A felperes ugyanis nem tanúsított olyan magatartást az Mt. 66. § (2) bekezdésére tekintettel a munkaviszonya megszüntetését megalapozta.
- [19] A prémium tekintetében a felperes az eljárási szabályok megsértését állította, hivatkozva a Pp. 522. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján, a munkáltatót terhelő bizonyítási kötelezettségre. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a bizonyításra vonatkozó szabályokat és megalapozatlanul fogadta el az alperes perbeli hivatkozását a bónuszra való jogosultság feltételeivel kapcsolatban. Az alperes nem bizonyította, hogy a bónusz előleg kifizetése milyen szabályzatokon és milyen számításon alapult, ugyanakkor az ezzel összefüggő felperesi bizonyítási indítványokat az elsőfokú bíróság elutasította. Jogszabálysértően mellőzte B. J. tanúkenti meghallgatását is, aki a teljesítményértékeléssel, a prémiumra tett javaslattal összefüggésben rendelkezett érdemi információkkal.
- [20] A 2017. évi prémiumkitűzést a Management by Objectives (továbbiakban: MBO szabályzat) tartalmazta, mely a vállalati és egyéni célok, súlyarányok és teljesítményértékelés figyelembe vételét írta elő. A felperes a számára kitűzött célok jelentős részét teljesítette, erre tekintettel került sor előleg fizetésre. Az MBO szabályzatban nincs utalás más alperesi szabályzatra és az MBO nem tartalmazza, hogy a munkaviszony megszüntetése esetén ez a juttatás ne illetné meg a munkavállalót. A keresetben igényelt teljesítményjuttatás prémiumnak minősült, amely az egységes

bíróági gyakorlat szerint munkabérnek tekintendő függetlenül attól, hogy a felek azt prémiumnak vagy bónusznak nevezték. A kitűzött többletfeladatokat a felperes elvégezte és az alperes ki is értékelte. Az ezzel érintett időszakban, azaz 2017. évben folyamatosan fennállt a munkaviszonya, továbbá az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja alapján az érvényesített igény munkabérnek minősült. Mindezekre tekintettel megalapozottan igényelte ezen a jogcímen az összeg megfizetését, melyet nem befolyásolt a felmondás.

Az alperes csatlakozó fellebbezése

- [21] Az alperes csatlakozó fellebbezésében az érdemi döntés jogszerűségét nem vitatva az elsőfokú ítélet indokolását a felmondás első és harmadik indokával összefüggésben kérte megváltoztatni. A Pp. 369. § (3) bekezdésének a), illetve c) pontja alapján kérte az elsőfokú ítélet indokolásának anyagi jogi felülbírálatát, a bizonyítás eredményének eltérő minősítésével, illetve eltérő tényálláson, eltérő jogi következtetéseken alapuló megállapításokkal.
- [22] Álláspontja szerint a perben bizonyította, a felmondás első indoka is világos, valós és okszerű volt. Ennek megítélésekor jelentősége volt, hogy a felperes munkáltatói felhívásra írásban, valótlan tartalommal nyilatkozott és a felmondás pontosan ezt a tényt rögzítette. Abban azt róta a felperes terhére, hogy nyilatkozatában nem tért ki a munkáltató gazdasági érdekeit érintő valamennyi körülményre és nem jelentette be megfelelően valamennyi olyan érdekeltségét, társasági részesedését, amely a munkáltató jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetheti. Alapvető elvárás, hogy a munkavállaló a munkáltató felhívására nem tehet valótlan tartalmú nyilatkozatot, mert ebből okszerűen következik a bizalomvesztés is.
- [23] A jogos gazdasági érdek veszélyeztetése konkrét érdeksérelem hiányában, önmagában is megalapozhat akár azonnali hatályú felmondást is. Közokirattal bizonyította, hogy a cégadatok szerint a ... Kft. tevékenységi köre több tevékenységet illetően is megegyezett az alperesével. Okiratokkal bizonyította, hogy mindhárom tevékenységet ténylegesen is végezte a felmondás idején. Mindezek alapján levonható volt az a következtetés, hogy a jogos gazdasági érdekek sérelmének valós veszélyét jelentette a felperes cége és ebben a kérdésben a felperes valótlan tartalommal nyilatkozott. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen értékelte, hogy a valótlan tartalmú nyilatkozat nem róható a felperes terhére. Felelős vezetőként ugyanis elvárható volt tőle, hogy tájékozódjon a saját gazdasági társasága és munkáltatója cégadatait illetően. Számára is ismertnek kellett lennie, hogy az alperes nem kizárólag gyümölcsle gyártással és forgalmazással foglalkozik, hiszen a munkaköréből adódóan nagyobb rálátása volt az alperes működésére. Ezt erősítette meg K. Á. ügyvezető is a nyilatkozatában. Kifejtette továbbá, hogy a hibás munkavégzés önmagában is sértheti a munkáltató jogos gazdasági érdekeit.
- [24] Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak a lényeges ténynek sem, hogy a felperes még az ügyvezetői tevékenységével összefüggésben is valótlan tartalommal nyilatkozott, mivel azt írta a nyomtatványra, hogy az „operatív munkavégzéssel nem jár”. Mindez azonban a perben feltárt bizonyítékok alapján valótlan nyilatkozatnak minősült, hiszen az alperes tulajdonában álló céges gépjármű GPS adatai azt támasztották alá, hogy a felperes rendszeresen a ... Kft.-hez kapcsolódó budapesti helyszíneket látogatott a céges gépkocsival.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

- [25] Az alperes egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, arra hivatkozva, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényeket helytállóan állapította meg és megfelelő jogi következtetések levonásával érdemben jogszerű döntést hozott.
- [26] Az alperes kifejtette, az elsőfokú bíróság az MK 95. számú állásfoglalás helyes értelmezésével állapította meg, hogy a felmondás második indoka kellő részletességgel, egyértelműen tartalmazta a felperes terhére rótt magatartást, ezért az világos indokolásnak minősült. Abból egyértelműen megállapítható volt, hogy a sérelmezett magatartás nem csak a bónusz juttatáshoz kapcsolódó, hanem a felperes munkaköréből fakadó egyik lényeges kötelezettségét jelentette. A területi munka, a képviselők és az üzletek látogatása munkaköri feladat volt, amit a felperes nem teljesített elfogadhatóan. Ezt ő maga is megerősítette a munkakör átadásakor tett nyilatkozatában.
- [27] A felperes önmagának ellentmondó nyilatkozatokat tett, mivel személyes előadásában (15. sz. jegyzőkönyv 5. oldal harmadik bekezdés) azt adta elő, hogy az üzletlátogatások a munkaköréhez tartozó feladatok voltak. Mindezt egyébként a perben meghallgatott tanúk, Sz. J. és M. G. is megerősítették, illetve K. Á., a munkáltatói jogkör gyakorlója is ezzel egyezően nyilatkozott. Emellett az átadás átvételi jegyzőkönyvben tett felperesi nyilatkozat, továbbá a céges gépjármű GPS adataiból is levonható volt az a következtetés, hogy a felperes mint a Nyugat-magyarországi régióért felelős vezető, a régió látogatásával, az üzletek, a képviselők ellenőrzésével kapcsolatos kötelezettségeinek nem tett teljes mértékben eleget. A GPS adatok szerint a felmondást megelőző egy éves időszakban Nyugat-magyarországi nagyvárosok közül egyben sem volt a felperes.
- [28]ő jelentősége volt, hogy az indokolás tartalmazta az „is” szót az egyéni céloknál, amiből az következett, hogy a hivatkozott feladatok nem csak az egyéni célokban, hanem a felperes munkaköri feladatai között is szerepeltek. Mindezeket figyelembe véve helytálló volt az elsőfokú bíróság megállapítása azzal kapcsolatban, hogy a felmondás indokának második pontja és ehhez kapcsolódóan a bizalomvesztésre történő hivatkozás valós, okszerű és kellően világos volt.
- [29] Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte a prémium, illetve bónusz kérdésében is. Érvelése szerint a Pp. 522. § (1) bekezdés b) és c) pontjának megsértésére tévesen hivatkozott a felperes. Az elsőfokú eljárás során becsatolta a bónusz kifizetésére vonatkozó szabályzatot és tételesen le is vezette perbeli nyilatkozatában a számítást, ami alapján a felperesnek előleget fizetett. A tanúk egybehangzóan adták elő, hogy a TÉR szabályzat alkalmazásával került sor a bónusz kifizetésére, a szabályzat pedig egyértelműen tartalmazta, hogy felmondás alatt álló munkavállaló részére ez a teljesítményösztönző juttatás nem fizethető ki. A felperes egyébként több, önmagának ellentmondó nyilatkozatot tett a bónusz, illetve prémium követelésével kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben helyesen állapította meg a jutattásra jogosító feltételeket és helytálló indokokkal mellőzte B. J. tanúkénti meghallgatását. A felperes nem volt bizonyítási szükséghelyzetben és követelésére az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja sem volt alkalmazható.

A felperes ellenkérelme az alperes csatlakozó fellebbezésére

- [30] A felperes az elsőfokú ítélet indokolásának a felmondás első indokára és ezzel összefüggésben a bizalomvesztésre vonatkozó részének a helybenhagyását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság helyesen tekintette irányadónak a hivatkozott KMK véleményben foglaltakat a jogos gazdasági érdek sérelmét illetően. Az alperes ezt egyébként ténylegesen nem is vizsgálta, amint erre Sz. J. is nyilatkozott a tanúvallomásában. K. Á. ügyvezető pedig csupán a cégadatokat vette figyelembe, a tényleges versenyhelyzetet nem vizsgálta. Mindezek alapján a felmondásban hivatkozott kötelezettségzegés nem volt bizonyított, ezért az erre alapított bizalomvesztés sem lehetett valós és

okszerű indok. A felperes fenntartotta az időmúlásra tekintettel bekövetkező okszerűtlenség körében kifejtett jogi álláspontját is.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

- [31] A felperes fellebbezése a prémium vonatkozásában alapos, a munkaviszony jogellenes megszüntetése körében nem alapos. Az alperes csatlakozó fellebbezése nem alapos.
- [32] A másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét a polgári perrendtartásról szóló 2016. CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. §-a alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem, illetőleg a csatlakozó fellebbezés korlátai között gyakorolta.
- [33] Az elsőfokú bíróság a felmondás jogszerűségének kérdésében a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást alapvetően helyesen állapította meg, a bizonyítékok okszerű, helytálló értékelésével érdemben jogszerű döntést hozott.
- [34] Az alperes a 2018. március 26-án kibocsátott felmondást két konkrét kötelezettségszegésre és az ezeken alapuló bizalomvesztésre alapította. Az első indok arra vonatkozott, hogy a felperes azzal, hogy valótlanul, illetve nem teljes körűen nyilatkozott a ... Kft.-vel összefüggő tevékenységére, illetve tagsági mivoltára, az alperes jogos gazdasági érdekét sértette, illetve veszélyeztette. Mindezzel bizalomvesztésre is okot adott.
- [35] A felperes magatartását az alapján kellett értékelni, hogy azt az alperes a jogos gazdasági érdekeit sértő, illetve veszélyeztető kötelezettségszegésnek minősítette a felmondásban. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat megfelelően értékelve állapította meg, hogy az alperes által felrótt - veszélyeztető magatartás - nem volt bizonyított. Az elsőfokú bíróság megfelelő jelentőséget tulajdonította annak, hogy az alperes és a ... Kft. tevékenysége között alapvető eltérés volt. A másodfokú bíróság e körben egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel, az általa levont következtetésekkel. A cégnyilvántartásban megjelölt tevékenységi körök részbeni egyezősége ugyanis nem jelentette az Mt. 8.§ (1) bekezdésében meghatározott magatartási követelmények megsértését. Az alperesnek kellett bizonyítania a perben e lényeges következmény fennállását, azonban az általa csatolt számlák a tényleges érdeksérelem fennállását vagy veszélyeztetését nem támasztották alá. Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra ítélete indokolásában, az alperes csupán feltételezte, hogy a felperes vezetői pozíciójánál fogva rálátott az alperes egyéb - üdítőital gyártástól eltérő - tevékenységére is. Ezt alátámasztó egyértelmű bizonyíték azonban nem állt rendelkezésre a perben.
- [36] A másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki az elsőfokú eljárás adatai kapcsán. K. Á. a bíróságon tett nyilatkozatában (57.M.1632/2018/26. jegyzőkönyv 7. és 10. oldal) a következőket adta elő. „...amikor lekértem a cégnyilvántartásból az adatokat, akkor azt tapasztaltam, hogy háromban, de inkább öt tevékenységi körben azonosság, hasonlóság van felperesi társaság és alperesi társaság között és miután ezt az átfedést tapasztaltam, én konkrétan a versenyhelyzetet már nem is néztem, mert nem is kellett, hogy azt vizsgáljam, mindösszesen azt tapasztaltam, hogy átfedés van a cégek tevékenységi körei között...”.
- [37] K. Á, ügyvezető, a munkáltatói jogkör gyakorlója a cégjegyzék adatai alapján alapvetően azt értékelte, hogy a felperes a tagságára vonatkozóan nem tett nyilatkozatot és ez eredményezett bizalomvesztést. Az ügyvezető tehát a konkrét gazdasági érdeksérelmet, a kft. tényleges

tevékenységét nem is vizsgálta, ezzel összefüggésben megállapítást sem tett, ennek ellenére a jogos gazdasági érdek sérelmére alapította a felmondás ezzel összefüggő indokát.

- [38] Az alperes tehát a jogos gazdasági érdekei sérelmét, veszélyeztetését nem bizonyította, ebből következően az ezzel összefüggő bizalomvesztést sem lehetett valós és okszerű felmondási indoknak tekinteni.
- [39] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettekkel a felmondás második indoka, azaz az üzletkötők látogatására vonatkozó munkaköri kötelezettségek megszegése és az erre alapított bizalomvesztés körében.
- [40] Az alperes bizonyította, hogy az üzletek látogatása a felperes területi vezetői munkaköri kötelezettségének részét képezte. Erre az ügyvezető, mint a munkáltatói jogkört gyakorlója és a tanúk egybehangzóan nyilatkoztak. Jelentőséget kellett tulajdonítani annak is, hogy a munkaköri leírás adatai mellett a felperes az elsőfokú eljárásban (57.M.1632/2018/15. sorszámú jegyzőkönyv, 5. oldal) akként nyilatkozott, hogy „Ezek az úgynevezett üzletlátogatások, amiket terhemre ró az alperes a munkaviszony megszüntetésben, ezek a munkakörömből adódóak”.
- [41] A hivatkozott bizonyítékok alapján helytállóan vonta le azt a következtetést az elsőfokú bíróság, hogy a rendszeres üzletlátogatás, vagyis a területi képviselők és az üzletek, illetve a partnerek helyszínen történő látogatása, ellenőrzése, munkájuk irányítása, a felperes munkakörének részét képezte, függetlenül attól, hogy ez a teljesítmény alapú juttatás során is figyelembe lett véve. A felperes ezzel szemben nem bizonyította, hogy e feladatok csupán a prémium kitűzésben megjelölt, munkakörön kívüli feladatok voltak.
- [42] Az alperes a felmondás indokolásában egyértelműen világossá tette, hogy ezt a tevékenységet nem csak mint a teljesítményértékelés alapját, hanem mint munkaköri feladatot is számonkérte. Az elsőfokú bíróság helytállóan vont le következtetést arra vonatkozóan, hogy az indokolás az MK 95. számú állásfoglalásban kifejtettek szerint megfelelt a világos megfogalmazás követelményének azzal, hogy további konkrét részleteket nem volt köteles abban közölni. A megfogalmazás a felperes számára is világosan foglalta össze, hogy az üzletek látogatása az a feladat, amit nem megfelelően látott el.
- [43] A felmondás indokolásának nem kellően világos volta abban az esetben állapítható meg, amennyiben nem lehet következtetni arra a konkrét magatartásra, konkrét kötelezettségszegésre, ami a munkaviszony megszüntetésének az indokát képezi. Mindez amiatt garanciális jelentőségű, hogy utóbb a munkaügyi perben egyértelműen behatárolható legyen a bizonyítandó tények köre. Az a körülmény, hogy az üzletlátogatások mennyiségét, a konkrét elvárásokat az alperes nem számszerűsítette - a fentiekre tekintettel - nem tette jogellenessé a felmondást. Tévesen hivatkozott a felperes arra is, hogy nem volt számára ismert a munkáltató konkrét elvárása, hiszen a munkakör átadásakor a negyedéves látogatások számát megjelölte, vagyis tisztában volt a követelményekkel.
- [44] A másodfokú bíróság nem találta megállapíthatónak a kétszeres értékelés tilalmába ütköző eljárást sem. Az elsőfokú bíróság erre nem tért ki az ítélete indokolásában azonban ez nem hatott ki az érdemi döntés jogszerűségére. A 2017. évi teljesítmény alapú juttatás kifizetésének a megtagadása nem minősült a munkaköri kötelezettség megszegéséből adódó hátrányos jogkövetkezménynek. Amennyiben ugyanis az ilyen juttatás feltételeit a munkavállaló nem teljesíti, nyilvánvalóan nem részesülhet jutalmazásban, a munkabéren felüli plusz juttatásban. Ez nem zárja ki ugyanakkor, hogy az Mt. 66. § (2) bekezdése megsértése esetén a munkáltató e magatartásra jogszerűen alapítsa a

jogviszony megszüntetésére irányuló döntését. Az üzletlátogatások rendszeres és hosszabb időn keresztül történt elmulasztása aggálytalanul megállapítható volt az elsőfokú eljárás során feltárt bizonyítékok alapján. Ez a munkaköri kötelezettségszegés, ezért valós és okszerű indokát képezte a felmondásnak, az ezzel összefüggő bizalomvesztés tekintetében is.

- [45] A kereseti kérelem prémiumra vonatkozó részét illetően az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást nem folytatta le, ebből következően a tényállást hiányosan állapította meg, ezért az érdemi döntése felülbírálatra nem volt alkalmas.
- [46] Az elsőfokú bíróság a Pp. 276. §-a megsértésével járt el, amikor nem rendelte el a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett a bizonyítást, illetve ezzel összefüggésben az anyagi jogi tájékoztatást sem adta meg a feleknek annak érdekében, hogy állításaikat az érdemi elbíráláshoz szükséges tényállás megállapítása érdekében megfelelően bizonyítsák, figyelemmel a Pp. 237. § (2) bekezdésében foglaltakra.
- [47] A prémiumkövetelést illetően nem lehetett megalapozottan állást foglalni arról, hogy a jelen keresetben érvényesített 2017. évre igényelt követelés milyen jogcímen, milyen összegben illethette meg a felperest.
- [48] A felek a munkaszerződésben prémium fizetésében állapodtak meg, a perben becsatolt szabályzat azonban bónusz juttatásra vonatkozott. Peradat, hogy a 2017. évre járó juttatás vonatkozásában a felperes korábbi felettese a felperes teljesítményét szóban értékelte és erre az időszakra az alperes két alkalommal is fizetett előleget a felperesnek, ugyanakkor az elsőfokú eljárás során vitatta annak megalapozott voltát. Az alperes a teljesítményértékeléssel összefüggésben az általa készített 012/2010. számú teljesítményértékelési szabályokra hivatkozott (TÉR szabályzat) mely szabályzatot a 2019. november 13-án benyújtott előkészítő iratához mellékelte. A szabályzat szerkezeti felosztásából, sorszámozásából és megszövegezéséből az következett, hogy nem a teljes szabályzat lett csatolva. Ezzel kapcsolatban a Pp. 200.§ a) pontjában foglaltak megsértése volt megállapítható, mert bizonyítékok hiányában nem lehetett megalapozott következtetéseket levonni a juttatás feltételeiről és a kifizetés egy részének megtagadásáról.
- [49] A felek a per folyamán eltérően nyilatkoztak a juttatás jogcíméről, továbbá az annak alapjául szolgáló alperesi szabályzatokról, ennek ellenére az ezzel kapcsolatos bizonyítás nem volt teljeskörű. Ezért a másodfokú bíróság szükségesnek találta a felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel, ebben a körben az eljárás ismételt lefolytatását és a bizonyítás kiegészítését. Ennek során az elsőfokú bíróság az érdemi tárgyalási szak megismétlése során kell, hogy bizonyítást folytasson a jutatással összefüggő teljes alperesi szabályzat becsatolása, ezzel összefüggésben a tényállás megállapítása érdekében. Értékelnie szükséges a felperes által indítványozott tanú meghallgatásának indokoltságát is a teljes szabályzat rendelkezéseinek ismeretében.
- [50] A másodfokú bíróság - mindezek alapján - az elsőfokú bíróság ítéletének a felmondásra vonatkozó részét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján, annak helyes indokaira tekintettel helybenhagyta. A prémiumra vonatkozó részében a Pp. 381.§-a alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, mivel a bizonyítással összefüggő hiányosságok az ügy érdemi eldöntésére is kihatottak, azok orvoslása a másodfokú eljárásában nem volt lehetséges, illetve nem volt ésszerű.

- [51] Az elsőfokú bíróságnak figyelemmel a Pp. 386. § (2) bekezdés d) pontjára az érdemi tárgyalási szaktól kell folytatni az eljárást, a már eddig előterjesztett bizonyítási indítványok és az alperesi szabályzat teljes tartalmának csatolása érdekében.

Záró rendelkezések

- [52] A másodfokú bíróság a Pp. 383. § (4) és (5) bekezdése alkalmazásával határozott a részítélettel véglegesen elbírált kereseti kérelem tekintetében, az ezzel összefüggő perköltség, továbbá a le nem rótt illeték kérdésében.
- [53] A perköltség tekintetében a felmondással összefüggésben a pertárgyértéket 7.228.576 forintban határozta meg a Pp. 21. § (1) bekezdése alapján. Az alperes a másodfokú eljárásban a perköltség igényét csupán bejelentette, azonban a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII. 27.) IM rendeletben meghatározott nyomtatványon nem terjesztette elő a költségigényét. Ezért a másodfokú bíróság a költség felszámítására a Pp. 80. §, 81. §-a alapján nem látott lehetőséget.
- [54] A részítélettel jogerősen elbírált ítéleti rendelkezés (felmondás jogellenesége) tekintetében mindkét fél pervesztesnek minősült a fellebbezési eljárásban. A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás illetékét a következők szerint határozta meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján a fellebbezett pertárgyérték, azaz 7.228.576 forint 8%-a alapján határozta meg a felperest terhelő fellebbezési illeték összegét 578.290 forintban. Az alperes kizárólag az ítélet indokolását támadta, ezért az Itv. 48. §-ában meghatározott 8.000 forint összegű fellebbezési illeték megfizetésére volt köteles.
- [55] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezett része tekintetében a másodfokú bíróság a Pp. 386. § (3) bekezdése alapján vette figyelembe a fellebbezéssel érintett pertárgyérték, azaz 575.856 forint alapján a fellebbezési illeték összegét, figyelemmel az Itv. 46. § (1) bekezdésére. A perköltség összegét a bíróság eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján határozta meg. A fellebbezési illetéket és a felek perköltségét a másodfokú bíróság csupán megállapította, azok viselése és megfizetése kérdésében az elsőfokú bíróságnak kell döntenie.

Budapest, 2020. szeptember 24.

. Orosz Andrea s.k.	. Laczó Adrienn Lilla s.k.	. Asbóth Balázs s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró